

Inleiding

Omroep Ede is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een streekomroep: Omroep 1. Waar vroeger alleen de gemeente Ede de omroep financierde, zijn er nu zes gemeenten betrokken: Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Woudenberg. En die zijn georganiseerd in drie lokale omroepstichtingen: Omroep Ede, Omroep Rhenen en Omroep 1 Vallei. De koepel, het samenwerkingsverband Stichting Omroep 1, zorgt er met Omroep 1 Vallei voor ook de christelijke programmamaker Stichting Stilok in Veenendaal kan blijven bestaan.

Door de groei naar een streekomroep en extra steun van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek is het budget flink gestegen. Dit betekent ook meer verantwoordelijkheden. De bestuursstructuur wordt aangepast zodat beslissingen op het niveau van Omroep 1 genomen kunnen worden. Het betekent ook dat de kleine groep freelancers die zorgen voor de broodnodige continuïteit in de nieuwsvoorziening van onze omroep(en) flink groeit. We zitten inmiddels boven de 4 fte, verdeeld over meer dan tien personen. Hun betrokkenheid helt onze omroep verder vooruit. Vrijwilligers blijven daarnaast ook belangrijk voor het maken van programma's.

Om goed te kunnen functioneren, moet de leiding en het bestuur professioneel georganiseerd zijn. Door veranderingen in de Mediawet moeten omroepen aan nieuwe eisen voldoen, zoals omgangsvormen en sociale veiligheid.

De huidige structuur

Het bestuur en de hoofdredacteur zijn verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering, externe contacten en programmering. De hoofdredacteur is het aanspreekpunt voor vrijwilligers en betaalde krachten, en zorgt voor de programma's. Het bestuur houdt zich bezig met de dagelijkse gang van zaken, contacten met gemeenten en landelijke ontwikkelingen.

Het is moeilijk om genoeg bestuursleden te vinden, vooral met de gewenste diversiteit. De zoektocht naar een penningmeester duurt al jaren. Als belangrijke bestuursleden stoppen, kan dit grote problemen veroorzaken.

Er zijn voorbeelden van omroepen die een raad van toezicht en een betaalde directeur-bestuurder hebben. Dit maakt het makkelijker om toezichthouders te vinden dan vrijwillige bestuurders. Omroep 1 kan overwegen naar een 'one-tiermodel' over te stappen, waarbij bestuur en toezicht in één orgaan zitten, maar met gescheiden taken.

Ontwikkelingen rond Omroep 1

De huidige manier van besturen is immers niet langer houdbaar. Omroep 1 moet stappen zetten naar een professionele organisatie om aan toekomstige eisen te voldoen.

Een nieuwe structuur: het one-tiermodel

Lokale omroepen en streekomroepen-in-wording experimenteren steeds vaker met een nieuw 'governance-model'. Dit model omvat een raad van toezicht en een (betaalde) directeur-bestuurder. De ervaring leert dat het vinden van toezichthouders eenvoudiger is dan het vinden van vrijwillige bestuurders. Dit komt waarschijnlijk door de verschillende verantwoordelijkheden. Toezichthouders zijn hoofdelijk aansprakelijk bij wanbeleid, maar hun rol verschilt van die van vrijwillige bestuurders.

Nu rijst de vraag of Omroep 1 in één keer deze stap moet zetten. We willen voorkomen dat we vanuit onze opgebouwde inzet van vrijwilligers en de kenmerkende laagdrempeligheid abrupt overstappen naar een volledig andere, professionele structuur. Een tussenoplossing is het 'one-tiermodel'.

In het one-tiermodel maken de (directeur-)bestuurder en de overige bestuursleden deel uit van hetzelfde bestuursorgaan. Dit orgaan is verdeeld in een toezichthoudend en een uitvoerend deel. De toezichthoudende bestuursleden richten zich vooral op statutair vastgestelde punten, zoals het goedkeuren van de (meerjaren)begroting, het meerjarenbeleidsplan, en de aanstelling en het ontslag van de (directeur-)bestuurder. Hun hoofdtaak is toezien op het beleid dat de (directeur-)bestuurder voert, binnen afgesproken kaders.

Daarnaast fungeren de toezichthouders als werkgever van de (directeur-)bestuurder en zetten zij hun maatschappelijke netwerk in waar nodig.

Deze one-tierconstructie gaat uit van een bezoldigde (directeur-)bestuurder, die verantwoordelijk is voor alles behalve de inhoud van de programmering. De (uitvoerend) bestuurder is wel de leidinggevende van de hoofdredacteur, maar alleen op zakelijk en personeelsgebied. Het inhoudelijke beleid wordt immers vastgesteld door het programmabeleid bepalende orgaan (pbo), waar de hoofdredacteur verantwoording aan aflegt.

Het bestuur heeft besloten de weg van het one-tiermodel in te slaan om de omroep(en) zo goed mogelijk voor te bereiden op de door het kabinet aangekondigde stelselherziening.

Bestuur Omroep 1, september 2024